

120 AASTAT VABATAHTLIKUST TULETÕRJEST PALAMUSEL

Palamuse O. Lutsu Kihelkonnakoolimuuseum
Tiina Kivits

Esimene vabatahtlik tuletõrjekomando Eestimaal oli 1788. aastal loodud Mustpeade Vennaskonna komando Tallinnas.

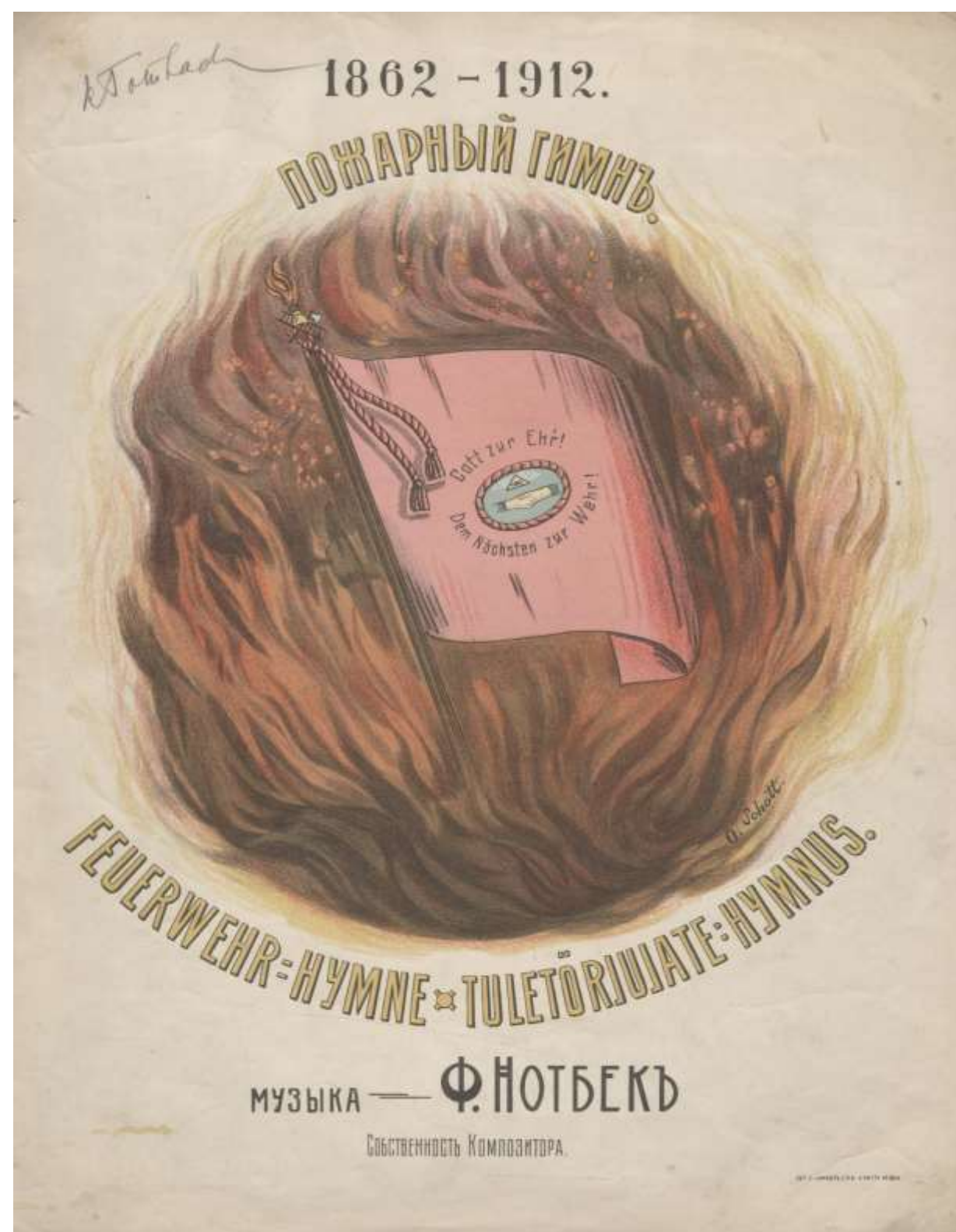
Esimene vabatahtlik tuletõrjeselts Eestis asutati 1862. aastal Tallinnas,
1864 Tartus.
Seejärel teistes linnades.

19. sajandi lõpukolmandikul levis vabatahtlik tuletõrje ka maale.

Tuletõrjujate hümn tuli
Eestis esmaettekandele
Tallinnas IX Balti
tuletõrjujate päevadel
saksakeelsena.

Tallinna tuletõrjeühingu
50. aastapäevaks, 1912.
aastal, tõlkis Paul Pinna
tuletõrjujate hümn eesti
keelde, mis võeti hiljem
kasutusele kõikides
Baltimaade
tuletõrjeseltsides.

Foto: RM1598_Ar11951_1

Esimene tuletõrjeauto Hansa Lloyd saabus Eestisse Saksamaalt 1913. aastal Tartu vabatahtliku tuletõrjeseltsi ronijate jaoskonnale

Foto: TTM F 4336

1891. aastal asutati Palamusel tulekahju korral wastastikuse awitamise selts

Põhikirjast: „Tulekahju puhkudel oli seltsil otstarbekas oma liikmetele abi anda raha läbi, kui neile tule läbi on kahju sündinud“.

Kuremaa vabatahtlik tuletõrjeselts Palamusel asutati 26. augustil 1900

Kuremaa vallavalitsus ja Palamuse kõrtsmik Juhan Pärk
kinkisid seltsile esimesed käsipritsid

Foto: TTM4867

Kuremaa vabatahtlik tuletõrjeselts Palamusel 1902. aastal. Seltsil oli oma lipp kirjaga „Jumalale auks ja ligimesele kasuks“

Foto: PALF 240:1

Sellest Palamuse -Kuremaa Tuletõrje Seltsist ammutas
O.Luts ainestiku oma näidendi "P a u n v e r e" jaoks. Ülesvõttel vasakult:
II rida 5 - Palamuse kihelkonnakooli õpetaja Ludvig Roose - L a u r - "Kevades",
7 - vallakirjutaja Voldemar Laurson - P a u r s o n - "Mälestused I",
8 - kõrtsimees Juhan Berg - P ä r g , "Mälestused I",
9 - värvimiskoja omanik Cristof Dravneek - "Ä r a k" - "Paunveres",
III rida 6 - Oskar Lutsu isa Hendrik Luts - "Mälestustes I ja II",
8 - kaupmees Karl Ennus - R e e n u s - "Paunveres",
11 - kirikukellamees Kristjan Lill - L i b l e - "Kevade", "Suvi" jne.,
II rida 3 - Mart U u s - Möisamaa külakooli õpetaja, laulukoori juhataja ja Palamuse
seltsimaja ehitaja ja tuletõrje seltsi esimees 1909 - 1910.a.

Tuletõrjeseltsi seltsimaja ehituse algatajaks ja suuremaks abiliseks oli perekond Drawneek: Aurora, Anna ja Christof, kes on olnud ka seltsi esimees

Foto: Palamuse muuseum

Tuletõrjeseltsi seltsimaja avamine toimus
12. detsembril 1910. Taga pritsimaja.
Hävis 1941. aasta sõjasuvel. Foto: PALF 276_28

Seltsimaja kõrval asus pritsimaja, mille tornist anti teada tulekahjudest signaalpasuna puhumisega

Foto: ERMA 651_80_1

PALF 3:31

„Tuletõrjeselts vajab orkestrit, sest paraadidel ja peoõhtutel ei oleks olnud väga sünnis lõõtspilli kräuksutada, arvas seltsi tegelane Berta Uus.“

Tuletõrjeseltsi pasunakoor 1910. aastal Foto: PALF 38:202

1919. aastal asutati Tallinnas Eesti Üleriikline Tuletõrje Liit, kuhu kuulusid peaaegu kõik tuletõrjeorganisatsioonid

Organiseeritud tuletõrje algus Eestis

1925. aastal kinnitas siseminister normaalpõhikirja, millega nimetati seltsid ühinguteks

Kuremaa vabatahtliku tuletõrjeühingu juhatus Palamusel 1920ndatel

Esireas (vasakult): majavanem A. Danilov, esimees J. Märk, esimehe abi O. Lillo, laekahoidja A. Jaeger.

Tagareas: sekretär L. Kuusik, peamees F. Alekand, varahoidja J. Noormägi

Foto: PALF 149:17

Kuremaa tuletõrjeühingu liikmed aukülastega 25. aastapäeva ja seltsimaja 15. tegevusaasta tähistamisel

Foto: PALF 21:30

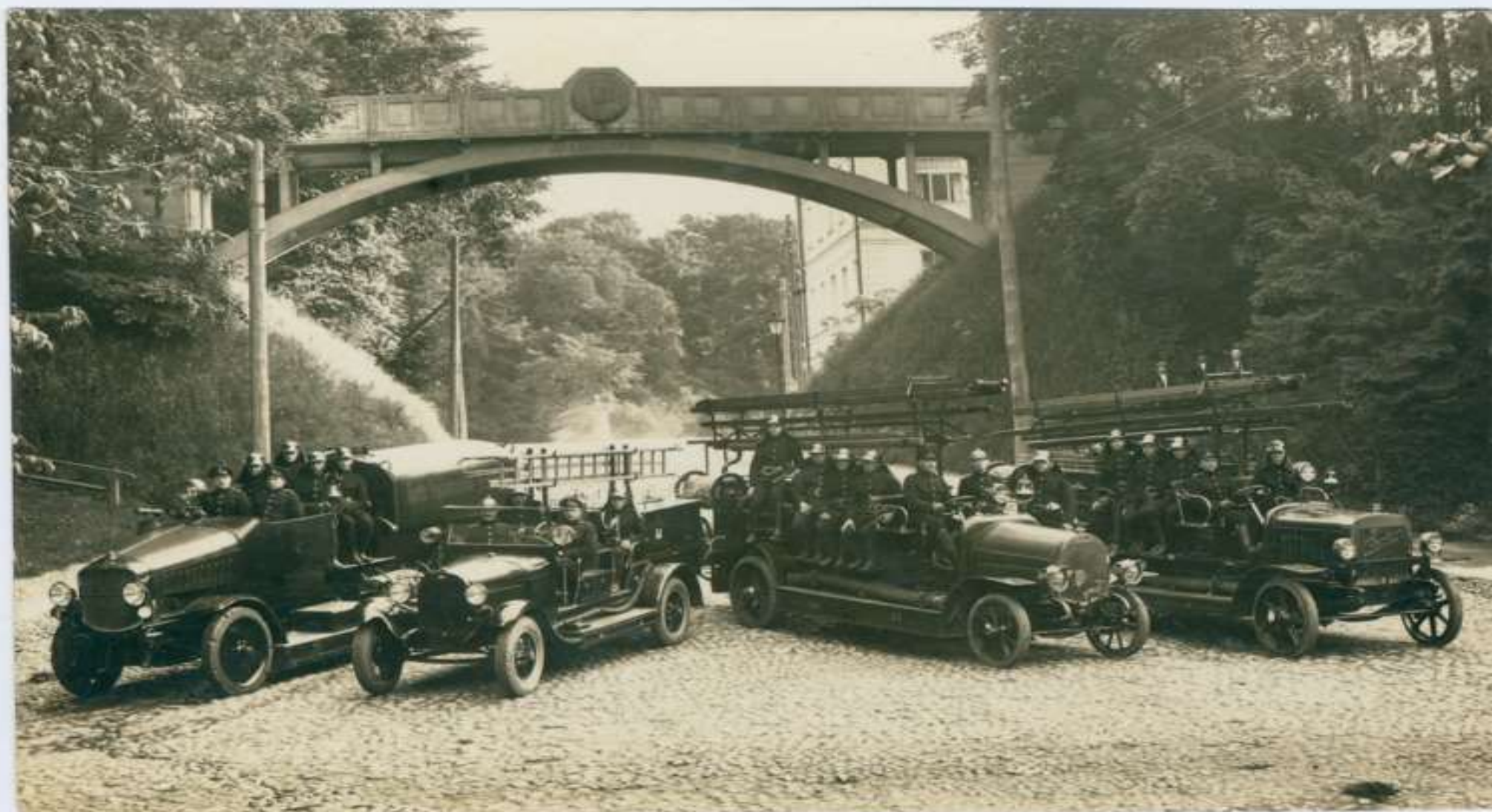
Palamusel - Kuremaa tuletõrjeseltsi 25. aasta juubelipidu 15. ja 16. augustil 1925. aastal

seeltsiliikmed koos aukülastega
Vasakult paremale : 8 - end. Mõisemaa külakoolmeister Mart U u s (valge
nabemega), oli seltsi esimees 1909 - 1910, seltsimaja ehitaja, Mõisemaa
laulukooriga üldlaulupeost osavõtja, seltsi auliige, 9 - tuletõrje komando
(kompanii) peamees Robert Ustav, lo- seltsi esimees Christof Drawneek
(O. Lutsu näidend " Peunveres " Areku algkuj), 11 - abiesimees Kuremaa valla
sekretär Otto Teppen ja 12 - abiesimees ja näitejuht Palamuse kooli õpe-
taja Arnold Pesti

1929. aastal oli Palamuse ühingul 8 käsipritsi ja veoauto Ford, mis kohandati ümber vastavalt tuletõrje nõuetele. Auto mahutas 600 liitrit vett, käsipritsi, voolikud, redelid ja 12 meest.

Fotol Tartu VTS lendsalga autod. **Palamuse ühingule kuulus Ford, nagu vasakult teine.** Kolmas on Eesti esimene tuletõrjeauto Hansa Lloyd.

Foto: TTMF 8087

Tuletõrjeühingu liikmed 1932. aastal, kelle hulgast moodustati 10-meheline lendsalk. Nende käsutuses oli auto, käsiprits ja hüdropult.

Foto: PALF 151:5

Tuletõrjeühing 35. aastapäeva tähistamisel 1935. aastal

Foto: Palamuse muuseum

Kuremaa tuletõrjeühingu juhatus 1936. aastal

Esireas (vasakult): Kaunissaar, Lomp, ... Joh. Teppan, ...

Taga: Palamuse kooli juhataja A. Jaeger, ... Leo Kuusik

Foto: PALF 149:18

1. jaanuarist 1937 viidi ellu uus tuletõrjeseadus, mille järgi riigi tuletõrjet hakkas juhtima siseminister Politseivalitsuse kaudu

Organisatsiooni uueks nimeks sai Eesti Vabatahtlik Tuletõrje Liit, kuhu vabatahtlike organisatsioonide kuulumine sai kohustuslikuks

Kuremaa valla vabatahtlik tuletõrjeühing kuulus Tartumaa brigaadi Jõgevamaa divisjoni

Foto: lihtliikme märk foorum.rindeleht.ee,

1945. aastal asutati Eesti NSV Vabatahtlik Tuletõrje
Ühing vabariigiaegse tuletõrjeliidu eeskujul

Ühingu baasil otsustati taastada tuletõrjekorpus, uue
nimetusega Eesti NSV Vabatahtliku Tuletõrje Korpus

Vabatahtlikud tuletõrjeühingud pidid tegelema
aktiivselt profülaktilise tööga, millest pidid osa võtma
kõik liikmed

1949. aastal moodustati Põhja-Tartumaast ja
Põltsamaa ümbruse Viljandimaast Jõgeva maakond

Asutati Jõgevamaa Maakondlik Vabatahtlik
Tuletõrjeühing kui ka Eesti NSV Vabatahtliku Tuletõrje
Korpuse Jõgevamaa Brigaad, mis jagunes Jõgeva,
Mustvee ja Põltsamaa divisjonideks

Kuremaa valla tuletõrjeühingu piirkond kuulus Jõgeva
divisjoni

1957. aastal loodi Eesti Vabariiklik
Vabatahtlik Tuletõrjeühing.

Moodustati Jõgeva Vabatahtlik
Tuletõrjeühing, kuhu kuulusid kõik
rajooni vabatahtlikud tuletõrjesalgad.

1963. aastal tekkis vabatahtliku tuletõrje
juriidiliste isikute institutsioon

**Palamuse vabatahtlik tuletõrjesalk
kuulus
Kevade kolhoosi**

Foto: liikmemärk, kasutusel 1957-1981 ERMD 106_655_1

Tuletõrje Valitsuse agitatsioonigrupi inspektor Palamusel 1959

Foto: TTM F 7709_1

Tuletõrje agitatsiooniauto Palamusel 1959

Foto: TTM F 7706_1

1967. aastal nimetati Jõgeva Vabatahtlik Tuletõrjeühing
ümber Jõgeva Tuletõrjeühinguks, mis jagunes A ja B
grupi komandodeks

Kevade kolhoosi komando Palamusel kuulus B gruppi

A grupi komandoülemad olid koosseisulised
tuletõrjetöötajad, kes kureerisid ka B grupi tegevust

Eesti taasiseseisvumisega hääbus vabatahtlik
tuletõrje

Esimesed palgad tuletõrje- ja päästeametis
kehtestati augustis 1991

Asutati Jõgeva Maakonna Riiklik Tuletõrjeamet ja
Jõgeva Maakonna Päästeamet

1992. aastal nimetati liitmise tulemusena **Jõgeva
Maakonna Tuletõrje- ja Päästeametiks**, kuhu kuulus
ka Palamuse komando

2012. aasta mais suleti Palamuse riiklik komando, moodustati **Palamuse vabatahtlik päästekomando Palamuse Pritsumehed.**

Kuulub Päästeliitu, mis ühendab vabatahtlikult päästealal tegutsevaid ühinguid.

Vasakult: Madis Likk, Lea Kaasik, Margus Kaasik, Lembit Ordjas, Olev Likk, Raivo Zimmermann.

Foto: Aldo Luud/Õhtuleht Kirjastus

Palamuse Pritsumehed on
tulnud vastu Rootsist
saabuvale tuletõrjeautole
Volvo FL 6 nimega Kerstin

Göran Bengtsson Ale
kommuuni esindusest ja
Palamuse komando
vabatahtlik Margus Kaasik
saevad läbi teed
tõkestavat puud

Fotod: Riina Mägi, 2012

Palamuse
vabatahtliku
komando Paunvere
Pritsumehed esimese
aastapäeva
tähistamine

Lippu õnnistab
koguduse õpetaja
Jaan Nuga

Fotod: Riina Mägi, 2013

Palamuse Pritsumeeste poolt on korraldatud lastele mitmeid päästeõppusi, päästetehnika ja –vahendite tutvustusi, rajatud uisuväljak, korda tehtud ujumiskoht.

2015. aasta lastekaitsepäeval
Palamuse vallamaja juures

Foto: Riina Mägi
Foto (all): erakogu

Talgupäeva hommikul Palamuse komandos

Vasakult: Tambet Kütt, Vaido Ilmjärv, Raivo Zimmermann, Peeter Kuuse, Valdur Tamm, Mihkel Likk, Toomas Puusepp, Merilin Meri, Madis Likk, Evelin Soodla, Margus Kaasik, Ivar Vinkmann, Hannes Nigulas, Lea Kaasik.

Foto: erakogu, 2015

Palamuse vabatahtliku komando 5. aastapäeva tähistamine

Lõuna
päästekomandose
Jõgevamaa
päästapiirkonna
juhataja Jüri
Alandi tänab
Palamuse
pitsimeest
Margus Kaasikut

Fotod: Riina Mägi, 2017

2018. aastal pälvisid
Palamuse
Pritsumehed Aasta
hariduse sõbra
tunnustuse

Margus Kaasik
auhinda vastu
võtmas

Foto: Robin Roots/Õhtuleht
Kirjastus

Päästeala noorsootöö tegija rändauhinna 2019. aastal
annavad üle Palamuse Pritsumeeste päästjale Margus
Kaasikule siseminister Katri Raik ja Päästeameti peadirektor
Kuno Tammearu

Foto: Eesti Päästeliit

**SUUR TÄNU PALAMUSE
PRITSUMEESTELE!**

PALJU ÕNNE!

